

การพัฒนาทักษะการท่องจำบทอาขยานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

Development of the memorization skills of the Akhyan poems of the
third year high school students With the Think-pair-share technique

¹ชัยวัฒน์ ไพรัตน์

¹Chaiwat Pairat

²สิริพร เชษฐสุราษฎร์

²Siriporn Chetthasurath

³อาริญา เภาโพธิ์

³Ariya Phaopo

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการท่องจำบทอาขยาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สระแก้ว เขต 7 จำนวน 15 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 4 แผน เวลาในการทดลอง 4 ชั่วโมง 2) แบบประเมินทักษะการท่องจำบทอาขยาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบทีที่ไม่อิสระต่อกัน

---

¹ ครูผู้ช่วย, โรงเรียนบ้านทุ่งแฝก, ปราจีนบุรี

¹Assistant Teachers , Ban Thung Phak School , Prachinburi

^{2,3} นักวิชาการอิสระ

^{2,3}Independent Scholar

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการท่องจำบทอาขยานหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดเฉลี่ยเท่ากับ 18.40 สูงกว่าก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 10.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการท่องจำของนักเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอย่างเป็นระบบ มีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

คำสำคัญ: การสอนภาษาไทย, การอ่าน, การท่องบทอาขยาน, เทคนิคเพื่อนคู่คิด

ให้ข้อคิดเห็น [C1]: เพิ่ม “ทักษะการท่องจำ”

Abstract

This research aimed to compare the memorization skills of Akhyan poems using the Think-Pair-Share learning method for Mathayom 3 (Grade 9) students. This quasi-experimental research was conducted with 15 Mathayom 3 (Grade 9) students in the first semester of the 2022 academic year at Wang Nam Yen Wittayakhom School, Sa Kaeo Province, under the Secondary Educational Service Area Office, Sa Kaeo District 7. The research instruments consisted of 1) four lesson plans using the Think-Pair-Share technique, with a 4-hour duration; and 2) a test for memorizing Akhyan poems. Statistics used included means, standard deviations, and univariate t-tests.

The results revealed that the average achievement score for Akhyan poem memorization after using the Think-Pair-Share technique was 18.40, significantly higher than the average score before learning (10.00) at the .05 level. This indicates that the Think-Pair-Share technique is effective in promoting students' memorization skills and providing them with a

systematic opportunity to exchange ideas with their peers, contributing to in-depth learning. And can apply the knowledge in real life.

Keywords: Teaching Thai language, Reading, Akhyan poems, Think-Pair-Share technique

ให้ข้อคิดเห็น [C2]: ปรับตามภาษาไทย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การเรียนรู้ภาษาไทยอย่างลึกซึ้งจึงเป็นมากกว่าการฝึกอ่านออกเขียนได้ แต่เป็นกระบวนการของการเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคม และเข้าใจวัฒนธรรมของชาติอย่างถ่องแท้ การปลูกฝังความตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยตั้งแต่ระดับพื้นฐาน จะช่วยส่งเสริมให้เยาวชนไทยเกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ซึ่งนับเป็นกลไกสำคัญในการธำรงไว้ซึ่งเอกภาพของชาติท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกสมัยใหม่

ด้วยบทบาทของภาษาไทยที่มีใช้เพียงเครื่องมือในการสื่อสาร หากยังเป็นรากฐานของความคิด วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชาติ การปลูกฝังให้เยาวชนไทยมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องจึงนับเป็นภารกิจสำคัญของการศึกษาไทยในทุกระดับ ภาษาไทยควรได้รับการส่งเสริมในเชิงคุณค่า เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาที่เหมาะสมทั้งในด้านโครงสร้าง ความหมาย และกาลเทศะ ตามที่วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549) กล่าวว่าเด็กไทยทุกคนควรเรียนรู้บทกลอน

และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการเรียนการสอน ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟัง เป็นทักษะของการรับรู้สาร เรื่องราว ความรู้ ประสบการณ์ ให้สามารถรับข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถนำความรู้ ความคิดมาเลือกใช้เรียบเรียงคำมาใช้ตามหลักภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

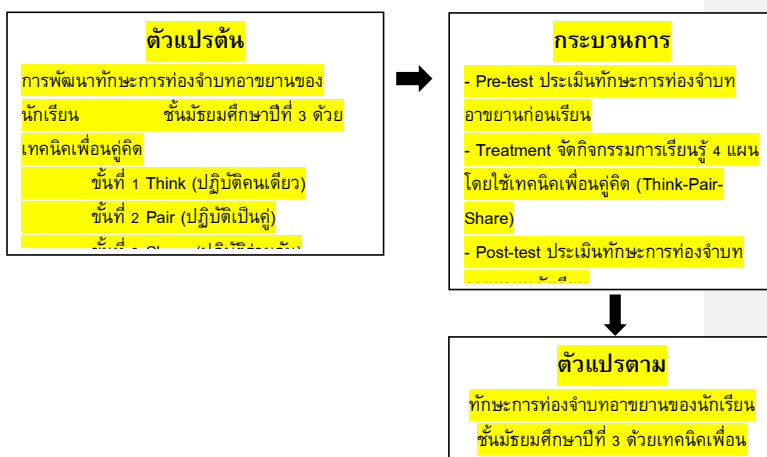
หนึ่งในวิธีการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่สำคัญคือ การฝึกท่องจำบทอาขยาน ซึ่งเป็นทั้งการฝึกความจำ การออกเสียง และการซึมซับคุณค่าทางวรรณศิลป์ของภาษาไทย โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้เรียนมีพื้นฐานในการอ่านออกเขียนได้แล้ว การฝึกท่องอาขยานจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาอย่างเป็นระบบ ทั้งยังช่วยฝึกสมาธิ ฝึกการใช้เสียง การจดจำรูปแบบคำประพันธ์ และการเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่อง

อย่างไรก็ตาม การท่องจำโดยลำพังอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ขาดแรงจูงใจ หรือเกิดความกังวลใจในการจดจำและแสดงออก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-pair-share) ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ได้เกิดคิดหาคำตอบด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และกระตุ้นให้ผู้เรียนหาข้อสรุปร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดขอบเขตการคิดและการพูดคุยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน (สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.) มาช่วยเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้มีส่วนร่วม โดยอาศัยพลังของเพื่อนในการช่วยเหลือ สนับสนุน และแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นธรรมชาติในบรรยากาศที่เป็นมิตร ลดความตึงเครียด และเกิดแรงเสริมทางบวกในการฝึกท่องจำอาขยานอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการท่องจำบทอาขยาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเพื่อพัฒนาการอ่านบทอาขยานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สระแก้ว เขต 7 จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกท่องจำบทอาขยาน โดยใช้แนวคิดเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ ครอบคลุมระยะเวลา 8 ชั่วโมง มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และแนวคิด ทฤษฎีเพื่อนคู่คิด

1.2 ร่างแผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง แล้วเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับแก้ตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบประเมินทักษะการท่องจำบทอาขยาน เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์เชิงพฤติกรรมในการท่องจำบทอาขยาน โดยผู้วิจัยใช้เป็นเกณฑ์ประเมินแบบปฏิบัติจริง พัฒนาในรูปแบบรูปรูปแบบมาตรฐาน 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ มีขอบเขตในการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้องของถ้อยคำ 5 คะแนน น้ำเสียง/จังหวะ/วรรคตอน 5 คะแนน ความมั่นใจในการแสดงออก 5 คะแนน และการสื่อความหมาย/อารมณ์ 5 คะแนน รวม 20 คะแนน จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา (Content Validity)

จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับแก้ตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้แผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยววัดก่อนและวัดหลังการจัดการเรียนรู้ (One Group Pre-test Post-test Design) มีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดให้กลุ่มเป้าหมายในคาบกิจกรรมโฮมรูม จากนั้นดำเนินการประเมินทักษะการท่องจำบทอาขยานของนักเรียนก่อนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินทักษะการท่องจำที่พัฒนาไว้ เพื่อวัดระดับความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียน

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดในการฝึกท่องจำบทอาขยานในชั้นเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การทำงานเป็นคู่ การให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการฝึกฝนทักษะการออกเสียงและการจดจำด้วย 3 ขั้นตอนหลักของเทคนิคเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) ในบริบทของการท่องจำบทอาขยาน ดังนี้

2.1 ขั้นที่ 1 Think (ปฏิบัติคนเดียว) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านและพิจารณาบทอาขยาน ด้วยตนเองโดยเน้นการทำความเข้าใจความหมาย การแยกวรรคตอนหรือการฝึกออกเสียงเบื้องต้น

2.2 ขั้นที่ 2 Pair (ปฏิบัติเป็นคู่) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนเพื่อฝึกท่องจำบทอาขยานร่วมกัน ซึ่งผู้วิจัยให้คำแนะนำเรื่องการออกเสียง จังหวะวรรคตอน และช่วยตรวจสอบความถูกต้องของถ้อยคำ

2.3 ขั้นที่ 3 Share (ปฏิบัติร่วมกัน) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนนำเสนอการท่องจำบทอาขยานหน้าชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันสรุปข้อควรจำ เทคนิคการจำบทอาขยานนั้น ๆ

3. หลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินทักษะการท่องจำบทอาขยานของนักเรียนอีกครั้ง โดยใช้เครื่องมือชุดเดิม เพื่อเปรียบเทียบความสามารถก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

4. นำผลสัมฤทธิ์จากการประเมินทักษะการท่องจำทั้งก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ผลเพื่อหาค่าความแตกต่างด้วยสถิติการทดสอบค่าที่ไม่อิสระต่อกัน (Dependent Sample t-test) จากนั้นดำเนินการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการท่องจำบทอาขยานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความถูกต้องของถ้อยคำ การออกเสียงและวรรคตอน การแสดงออกอย่างมั่นใจ และความสามารถในการสื่อความหมายของบทอาขยาน ผลปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดเพื่อพัฒนาการด้านทักษะการท่องจำบทอาขยาน (N=15)

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	15	10	1.13	20.40*	.000
หลังเรียน	15	18.4	0.82		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($p < .05$)

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการท่องจำบทอาขยาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ผลการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10 และทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.4 เมื่อ

เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดในการพัฒนาทักษะการท่องจำบทอาขยานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว วัดผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (One Group Pre-test Post-test Design) กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 คน ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้นโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดจำนวน 4 แผน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 10.00 และคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 18.40 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการท่องจำบทอาขยานดีขึ้นอย่างชัดเจน และผลต่างของคะแนนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งบ่งชี้ว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีผลต่อการพัฒนาทักษะการท่องจำของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสามารถส่งเสริมทักษะการจำ ความกล้าแสดงออก และความมั่นใจในการท่องบทอาขยานของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งผลดีต่อพัฒนาการด้านภาษาไทยของผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการท่องจำบทอาขยานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการท่องจำ เนื่องจากเทคนิคดังกล่าวมีเพื่อนที่ช่วยเป็น

คนที่ทำงานที่คาดหวังไว้สำเร็จได้ สอดคล้องกับสมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพ อาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-pair-share) ช่วยให้ผู้เรียนจดจำและคิดตามในประเด็นที่กำลังเรียนรู้ ได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น ได้ฝึกทักษะการสื่อสารด้วยเหตุผล กล้าแสดงความคิดเห็น ลดปัญหาการแย้งตอบ หรือไม่ตอบ เพราะมีคนอื่นตอบไปแล้วหรือกลัวคำตอบของตนจะไม่ถูกต้อง ฝึกการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์คำตอบจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ทั้งยังเป็นกลยุทธ์การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) ที่ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเองก่อน และพยายามเชื่อมโยงหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นแลกเปลี่ยนเรียนรู้เห็นด้วยกับมุมมองของตน

จากหลักการของเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้จึงได้มีการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านงานวิจัยตามที่ นันทัญญภัค พรหมมา (2563) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีข้อค้นพบว่า การออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนสรุปเนื้อหาเป็นบทเพลงเพื่อร่วมนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่ในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และทักษะหลายด้าน เช่น ทักษะการแต่งคำประพันธ์ ทักษะการฟัง ทักษะการคิด ทักษะการเขียน ทักษะการสรุปใจความและทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งนักเรียนบางกลุ่มไม่สามารถแต่งเพลงให้จบได้ในบางคาบเรียน เนื่องจากมีหลายความคิดเห็นจากเพื่อนหลายคน จึงไม่สามารถสรุปจบได้ทันตามเวลาในคาบเรียน และบางกลุ่มได้นำเครื่องดนตรีที่ถนัดมาใช้เพื่อแต่งทำนองใหม่ ซึ่งกิจกรรมอาจต้องใช้เวลาในห้องเรียนหรือเวลาว่างในการปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ เพื่อเตรียมนำเสนอในชั้นเรียนร่วมกันต่อไป ครูควรกำชับเรื่องการจัดสรรเวลาหรือบอกเวลาให้นักเรียนเป็นระยะ เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จลุล่วงภายในเวลาที่กำหนด แต่เมื่อนักเรียนได้นำเสนอบทเพลงที่ร่วมกันแต่งหน้าชั้นเรียน ช่วยสร้างบรรยากาศความ

สนุกสนานในชั้นเรียนและสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ
สุภาพร คัมบุญ (2567, หน้า 113-124) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ
เพื่อนคู่คิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด เพื่อ
เสริมสร้างความสามารถ ในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่
4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง
การอ่านจับใจความโดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05

จากการอภิปรายข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะทักษะการท่องจำบทอาขยานอย่างมีนัยสำคัญ เทคนิคดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ ฝึกการแสดงออก และช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ผ่านกระบวนการคิดและสร้างความหมายร่วมกันในบริบทของการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ ดังนั้น เทคนิคเพื่อนคู่คิดจึงนับว่าเป็นเครื่องมือที่ทรงคุณค่าและมีศักยภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะในยุคที่การเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดรวมและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างแท้จริง ทั้งยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในบริบทของโรงเรียนไทยร่วมสมัย

ข้อเสนอแนะ

1. จากที่บทอาขยานภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาประกาศให้ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้นักเรียนท่องบทอาขยานภาษาไทย ซึ่งเป็นบทหรือกรอนที่สอดแทรกจริยธรรมที่พึงปลูกฝัง

และเสริมสร้างให้แก่นักเรียนเป็นอย่างดีที่ผู้วิจัยได้กล่าวแล้ว ดังนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศควรให้นักเรียนท่องบทอาขยานภาษาไทยต่อไป

2. ควรใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกทักษะ เพื่อให้ได้ผลและประสิทธิภาพที่ดี

3. ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาสาระของจริยธรรมที่สอดแทรกอยู่ใน บทอาขยานภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาให้ละเอียด รวมทั้งในการสอนควรอาศัยศิลปะการถ่ายทอด ให้ผู้เรียนมีการแยกแยะต่อย้ำพฤติกรรมที่ถือว่าดีและพฤติกรรมที่ถือกันว่าไม่ดี เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และเป็นการปลูกฝังให้จริยธรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2551) **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นันทฤกษ์ ปรมมา. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). นวัตกรรมตามแนวคิด Backward Design. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย.

(ม.ป.ป.). **Think-pair-share การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด**. [online]. Available : <https://drive.google.com/file/d/1Qz-O1zUNEkVRmgMj88kNFCgLYB3TCXj/view>. 2564, กุมภาพันธ์ 2)

ให้ข้อคิดเห็น [C3]: ตรวจสอบใหม่ กรมวิชาการ อุทกขุบปี 2546

สุภาพร คุ้มบุญ. (2567,มกราคม –มิถุนายน). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. 12(1), 113-124.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและแลกเปลี่ยน องค์ความรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.